

НАШІ ЮВІЛЯРИ

З НАГОДИ 85-РІЧЧЯ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ І 60-РІЧЧЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІКА АЕН УКРАЇНИ, ДОКТОРА ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА КОВАЛЬОВА ВАЛЕРІЯ МИКОЛАЙОВИЧА

Ковальов Валерій Миколайович відомий в Україні і світі вчений-економіст, доктор економічних наук (з 1988 р.), професор (з 1992 р.), академік АЕН України (з 2013 р.). Народився 10.12.1929 р. у місті Соледар Донецької області, українець. Закінчив Харківський державний університет ім. В.Н. Каразіна у 1954 р. за спеціальністю «Планування народного господарства».

У 1964 р. закінчив аспірантуру науково-дослідного інституту праці (м. Москва), де у 1965 р. захистив кандидатську дисертацію з питань нормування праці в соляній промисловості. У 1968 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Економіка праці».

За час наукової діяльності В.М. Ковальов працював:

1955-1956 рр. – вченим секретарем Всесоюзного науково-дослідного інституту соляної промисловості (м. Соледар);

1956-1960 рр. – начальником нормативно-дослідної лабораторії Артемівської солекопальні «Артемсіль» (м. Соледар);

1960-1999 рр. – завідувачим відділом економічних досліджень Українського науково-дослідного інституту соляної промисловості (м. Артемівськ);

1999-2003 рр. – професором Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ).

Після 2003 р. до сьогодні – завідувач кафедрою економіки підприємств та менеджменту Навчально-наукового професійно-педагогічного інституту Української інженерно-педагогічної академії (м. Артемівськ).

Під час наукової діяльності В.М. Ковальов опублікував більш 250 наукових праць в Україні і за кордоном, у тому числі 13 книг і монографій та два видання навчального посібника з економіки праці та соціально-трудових відносин (з грифом МОН України), а також навчальний посібник з економіки підприємства.

Найбільш значними результатами його наукової і педагогічної діяльності виявились такі:

1956-1999 р. – створення методології обґрунтування норм праці в гірничо-добувній і харчовій промисловості за критеріями оцінки: прогресивність, рівнонапруженість і реальність норм, а також концепції реформування оплати праці в соляній промисловості, яке було здійснено відповідно до Постанови Уряду СРСР у 1974 р.

1999-2015 рр. – теоретичне осмислення та визначення таких економічних категорій, як людський капітал, трудовий потенціал, соціально-трудові і суспільні відносини, формування методології їх кількісного визначення.

Зокрема, у 2014-2015 рр. В.М. Ковальов завершив і опублікував цикл наукових праць з проблем соціально-трудових відносин, до яких належать:

особиста монографія «Роль праці у формуванні суспільних відносин (2015 р.) та статті:

«Оплата праці як форма вираження соціальної відповідальності бізнесу» (надруковано у колективній монографії Дніпропетровського національного гірничого університету у 2014 р.);

«Розвиток концепції соціально-трудових відносин у світлі вчення академіка В.І. Вернадського» (журнал «Україна – аспекти праці», 2015 р.);

«Визначальна роль закону рівноваги у розвитку природи і суспільства: соціально-економічний аспект» (журнал «Вісник економічної науки України», 2015 р.).

Зазначені наукові праці завершують цикл робіт автора з проблем праці і суспільних відносин, висвітлюють досвід розвитку соціально-трудових відносин в Україні. В них також розкрито сутність і роль системи об'єктивних законів розвитку природи і суспільства. Зокрема: загального закону рівноваги, визначального економічного закону відповідності економічних формацій етапу і рівню розвитку продуктивних сил, основного економічного закону суспільства соціально-регульованих ринкових відносин; економічного закону оплати праці. Сформована структура мотиваційного механізму стимулювання ефективності праці і бізнесу, методологія кількісної оцінки міри вираження суспільних відносин; балансу соціально-економічних інтересів бізнесу і найманої праці; резерви можливого підвищення заробітної плати тощо.

Обґрунтовано історично незбіжні стратегічні напрями розвитку людства до створення гармонічного суспільства відповідно до вимог об'єктивних законів розвитку природи та суспільства на принципах партнерства, доброзичливості, істини, добра і спрямування національних економік до світової економічної системи.

За науковим керівництвом і допомогою В.М. Ковальова підготували і захистили дисертації 7 кандидатів і 5 докторів наук та дипломи більше ніж 300 магістрів і спеціалістів.

Його трудова діяльність відзначена державними нагородами: 5 медалей і нагрудний знак «Шахтарська слава» II і III ступеню.

Вчена рада Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Вчена рада Інституту економіки промисловості НАН України

Редколегія журналу «Економічний вісник Донбасу»